

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогіки

Затверджено

Проректор з науково-

педагогічної і навчальної роботи

та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В.

[Handwritten signature]

любота 2015 р.

**ДІАГНОСТИКА ТА ВІДБІР ДІТЕЙ –ЛОГОПАТИВ У
СПЕЦІАЛЬНІ ЗАКЛАДИ (ГРУПИ)**

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки спеціаліста
спеціальності 6.010101 «Дошкільна освіта»

Робоча програма навчальної дисципліни “**ДІАГНОСТИКА ТА ВІДБІР ДІТЕЙ – ЛОГОПАТІВ У СПЕЦІАЛЬНІ ЗАКЛАДИ (ГРУПИ)**” для студентів спеціальності 6.010101 «Дошкільна освіта»

Розробники: старший викладач Брушневська І.М.

Рецензент: Кузава І.Б., доктор педагогічних наук, доцент

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 2 від 16 вересня 2015 р.

Завідувач кафедри: _____ (Смолюк І.О.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією педагогічного інституту

Протокол №2 від 17 вересня 2015 р.

Голова науково-методичної комісії педагогічного інституту _____ (Антонюк В.З.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 21. 10 . 2015 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни **“Діагностика та відбір дітей-логопатів у спеціальні заклади (групи)”** складена відповідно до освітньо-професійної програми напряму підготовки спеціаліст (спеціальності) “Дошкільна освіта”.

У системі підготовки педагогічних кадрів у галузі дошкільної освіти діагностика та відбір дітей-логопатів у спеціальні заклади (групи) займають одне з важливих місць. Діагностика мовленнєвих розладів є необхідною ланкою у формуванні цілісного уявлення майбутнього вихователя про свою професійну діяльність. Логопедія нагромадила великі знання про розвиток, навчання та виховання дітей з мовленнєвими вадами. Курс **“Діагностика та відбір дітей-логопатів у спеціальні заклади (групи)”** забезпечує високий рівень професійної підготовки педагога-вихователя, здатного творчо вирішувати завдання діагностики, навчання, виховання, корекції та компенсації мовленнєвих вад у дітей з метою їх інтеграції в сучасну систему соціальних відносин.

Програма з **“Діагностика та відбір дітей-логопатів у спеціальні заклади (групи)”** складена з урахуванням сучасних клініко-психолого-педагогічних досліджень, присвячених питанням виникнення та діагностики мовленнєвих вад.

Глибоке розуміння будь-якої теорії не можливе без дослідження і практичного вивчення підходів пов'язаних з діагностикою та корекційно-виховним процесом навчання і вихованням дітей з мовленнєвою патологією. Викладання курсу **“Діагностика та відбір дітей-логопатів у спеціальні заклади (групи)”** будується на основі тісного зв'язку теорії та практики: навчання студентів вмінню спостерігати та аналізувати різні види мовленнєвих розладів виявляти наявні труднощі у навчанні та вихованні, знаходити шляхи та способи їх корекції та компенсації, навчання та виховання.

“Діагностика та відбір дітей-логопатів у спеціальні заклади (групи)” як одна з психолого-педагогічної дисциплін, що вивчає структури різноманітних дефектів мовлення та методи їх усунення обов'язково узагальнює знання та уявлення накопичені психолого-педагогічними науками про правильний мовленнєвий розвиток дитини та шляхи діагностики з метою його вдосконалення.

Вивчення діагностики мовленнєвих розладів сприяє підвищенню обізнаності студентів, розумінню важливості своєчасного виявлення, навчання, виховання та соціальної реабілітації дітей з різноманітними мовленнєвими вадами.

Об'єктом - основи логопедичних знань.

Предметом курсу “Діагностика та відбір дітей-логопатів у спеціальні заклади (групи)” є вивчення та діагностика вад мовленнєвого розвитку дітей, знаходження шляхів їх корекції з метою подальшого навчання, виховання та пристосування до життя у навколишньому середовищі.

Міждисциплінарні зв'язки: з педагогікою, психологією, спеціальною педагогікою та психологією, інклюзивним навчанням.

Методологія курсу ґрунтується на принципах системності; науковості, діяльно-творчого підходу до професійної підготовки педагогічних кадрів у галузі дошкільної освіти. Важливе значення має взаємозв'язок теоретичних знань та практичних умінь і навичок які отримують студенти на лекціях та практичних заняттях, у процесі самостійної роботи, а також при перевірці глибини і міцності знань під час модульних контрольних робіт та іспиту.

Наукову основу дисципліни складають теоретичні розробки видатних корекційних педагогів та психологів, логопедів а також провідних сучасних вчених в галузі логопедії.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. **Змістовий модуль 1.** Класифікація мовленнєвих вад та організація і зміст діагностичної діяльності логопеда

2. **Змістовий модуль 2.** Організація відбору дітей у спеціальні дошкільні заклади для дітей з вадами мовлення

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 2,5	<i>0101 Педагогічна освіта</i>	за вибором
Модулів 2	6.010101	Рік підготовки 5
Змістових модулів 2		Семестр 10
ІНДЗ: €		Лекції 12 год.
Загальна кількість годин 90		Практичні 24 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання):	<i>Дошкільна освіта</i>	Самостійна робота 28 год.
аудиторних 2 год.		Індивідуальна робота 26 год.
самостійної роботи 1,8	<i>Спеціаліст</i>	Форма контролю: екзамен
індивідуальної роботи 1,6		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “*Діагностика та відбір дітей-логопатів у спеціальні заклади (групи)*” є засвоєння методології та методу спеціального підходу до диференціації мовленнєвих вад, підбору шляхів та методів їх усунення чи корекції, оволодіння фактичним матеріалом, донесення відомості про різноманітний розвиток дітей з мовленнєвою патологією.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “*Основи дефектології та логопедії*” повинно дати студентам:

знання: закономірностей мовленнєвого розвитку дитини; ввести у педагогічний і освітній обіг студентів нові фактичні поняття, “дитина з мовленнєвими вадами”; дати характеристику різних видів відхилень у мовленнєвому розвитку дітей, ознайомити студентів зі складністю структури та особливостями процесу розвитку мови дітей, що мають мовленнєві вади; сформулювати вміння диференціювати різні види відхилень у мовленнєвому розвитку, визначати корекційні та компенсаторні можливості розвитку дітей та знаходити відповідні шляхи їх корекції.

виховувати: у студентів творчу активність, наполегливість в оволодінні системою наукових знань, виробляти необхідні в майбутній професійній діяльності різноманітні уміння, навички в роботі з дітьми дошкільного віку, що мають відхилення у мовленнєвому розвитку.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: закономірності мовленнєвого розвитку дитини; фактичні поняття “дитина з мовленнєвими вадами”, “діагностика мовленнєвих вад”, “корекція вад”, “диференціація мовленнєвих вад”, “спеціальні дошкільні навчальні заклади для дітей з мовленнєвими вадами”, характеристику різних видів порушень розвитку мови; складність структури дефекту та особливості порушень процесу нормального розвитку, корекційні та компенсаторні можливості дітей з мовленнєвими вадами у розвитку.

вміти: диференціювати різні види порушень нормального мовленнєвого розвитку; визначати корекційні та компенсаторні можливості дітей з мовленнєвою патологією, давати характеристику різних видів відхилень у мовленнєвому розвитку; здійснювати диференціацію мовленнєвих вад та знаходити шляхи їх усунення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Класифікація мовленнєвих вад та організація і зміст діагностичної діяльності логопеда

Тема 1. Основні види мовленнєвих вад

Оцінка мови як вищої психічної функції. Характеристика мови з позиції психолінгвістики. Класифікація мовленнєвих розладів. Основні види мовленнєвих розладів. Поняття дизонтогенезу. Характеристика дизонтогенезу дітей з мовленнєвими розладами.

Тема 2. Концептуальні основи психолого-педагогічного дослідження в логопедії та методи психолого-педагогічної діагностики мовленнєвих вад

Принципи відбору в дошкільні навчальні заклади компенсованого типу дітей з вадами мовлення. Вимоги до методів психолого-педагогічної діагностики. Класифікація методів психолого-педагогічної діагностики. Стандартизація методів відбору. Тести. Проективні методики.

Тема 3. Диференціація розладів мовленнєвого розвитку дітей

Диференціація:

- моторної алалії та сенсорної алалії;
- моторної алалії та розладів мовлення при вадах слуху;
- моторної алалії та ЗМН;
- моторної алалії та анартрії (дизартрії);

- моторної алалії та дитячої моторної афазії;
- моторної алалії та мовленнєвих вад, що викликані інтелектуальною недостатністю;
- моторної алалії та аутизмом (Синдромом Каннера)

Змістовий модуль 2.

Організація відбору дітей у спеціальні дошкільні заклади для дітей з вадами мовлення

Тема 4. *Особливості обстеження та діагностики мови дошкільників різного віку.*

Обстеження сприйняття та вимови звуків. Обстеження лексичного боку мови. Обстеження граматичного боку мови. Особливості обстеження та діагностики дітей раннього дошкільного віку. Особливості обстеження та діагностики дітей середнього дошкільного віку. Особливості діагностики дітей старшого дошкільного віку.

Тема 5. *Методика діагностики та відбору дітей-логопатів у спеціальні заклади. Види обстежень*

Етапи та процедура обстеження. Вивчення історії розвитку дитини. Спостереження. Аналіз продуктів діяльності. Проективні методики. Експеримент. Інтерпретація даних. Складення заключень та рекомендацій на основі дослідних даних.

Тема 6. *Організація досліджень та відбору дітей-логопатів у спеціальні дошкільні навчальні заклади*

Вимоги до розробки тестів. Вимоги до логопеда. Типові помилки порушень процедури досліджень. Етичні вимоги до процедури проведення психолого-педагогічної діагностики. Виконання психолого-педагогічних досліджень. Опис та організація даних. Способи представлення результатів діагностики. Аналіз та опис даних.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин, відведених на:			
	Лекції	Практ. заняття	Сам. робота	Інд. робота
Змістовий модуль 1.				
<i>Класифікація мовленнєвих вад та організація і зміст діагностичної діяльності логопеда</i>				
Тема 1. <i>Основні види мовленнєвих вад</i>	4	4	4	6
Тема 2. <i>Концептуальні основи психолого-педагогічного дослідження в логопедії</i>	2	2	4	6
Тема 3. <i>Диференціація розладів мовленнєвого розвитку дітей</i>	2	4	4	6

Змістовий модуль 2.

Організація відбору дітей у спеціальні дошкільні заклади для дітей з вадами мовлення

Тема 4. Особливості обстеження та діагностики мови дошкільників різного віку	2	4	4	6
Тема 5. Методика діагностики та відбору дітей-логопатів у спеціальні заклади. Види обстежень	2	4	6	6
Тема 6. Організація дослідження та відбору дітей-логопатів у спеціальні дошкільні навчальні заклади	2	6	6	8
Всього:	12	24	28	26

4. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Основні види мовленнєвих вад</p> <p>1. Оцінка мови як вищої психічної функції.</p> <p>2. Характеристика мови з позиції психолінгвістики.</p> <p>3. Класифікація мовленнєвих розладів.</p> <p>4. Основні види мовленнєвих розладів.</p> <p>5. Поняття дизонтогенезу.</p> <p>6. Характеристика дизонтогенезу дітей з мовленнєвими розладами.</p> <p>7. Диференціація розладів мовленнєвого розвитку.</p>	4 год.
2	<p>Тема 2. Концептуальні основи психолого-педагогічного дослідження в логопедії</p> <p>1. Принципи відбору в дошкільні навчальні заклади</p>	2 год.

	<p>компенсованого типу дітей з вадами мовлення.</p> <p>2. Вимоги до методів психолого-педагогічної діагностики.</p> <p>3. Класифікація методів психолого-педагогічної діагностики.</p> <p>4. Стандартизація методів відбору.</p> <p>5. Тести.</p> <p>6. Проективні методики.</p>	
3	<p>Тема 3. Диференціація розладів мовленнєвого розвитку дітей</p> <p>1. Диференціація моторної алалії та сенсорної алалії;</p> <p>2. Диференціація моторної алалії та розладів мовлення при вадах слуху;</p> <p>3. Диференціація моторної алалії та ЗМН;</p> <p>4. Диференціація моторної алалії та анартрії (дизартрії);</p> <p>5. Диференціація моторної алалії та дитячої моторної афазії;</p> <p>6. Диференціація моторної алалії та мовленнєвих вад, що викликані інтелектуальною недостатністю;</p> <p>7. Диференціація моторної алалії та аутизмом (Синдромом Каннера)</p>	4 год.
4	<p>Тема 4. Особливості обстеження та діагностики мови дошкільників різного віку</p> <p>1. Обстеження сприйняття та вимови звуків.</p> <p>2. Обстеження лексичного боку мови.</p> <p>3. Обстеження граматичного боку мови.</p> <p>4. Особливості обстеження та діагностики дітей раннього дошкільного віку.</p> <p>5. Особливості обстеження та діагностики дітей середнього дошкільного віку.</p>	4 год.

	6. Особливості діагностики дітей старшого дошкільного віку.	
5	<p>Тема 5.Методика діагностики та відбору дітей-логопатів у спеціальні заклади.Види обстежень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати етапи та процедура обстеження. 2. Описати вивчення історії розвитку дитини. 3. Описати процедура спостереження. 4. Як проводиться аналіз продуктів діяльності? 5. Які існують проєктивні методики? 6. Описати процедуру експерименту. 7. Як проводиться інтерпретація даних? 8. Як складаються заключень та рекомендацій на основі дослідних даних? 	4год.
6	<p>Тема 6.Організація дослідженн та відбору дітей-логопатів у спеціальні дошкільні навчальні заклади</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте вимоги до розробки тестів. 2. Висвітліть вимоги до логопеда. 3. Висвітліть типові помилки порушень процедури досліджень. 4. опишіть етичні вимоги до процедури проведення психолого-педагогічної діагностики. 5. Дайте опис виконання психолого-педагогічних досліджень. 6. Як описуються та організуються данні. 7. Які існують способи представлення результатів діагностики. 8. Як проводиться аналіз та опис даних. 	6 год.
	Разом	24 год.

5. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Основні види мовленнєвих вад</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть причини затримки мовленнєвого розвитку. 2. Описати методику обстеження дітей з дислалією. 3. Описати методику обстеження дітей з дизартрією. 4. Описати методику обстеження дітей з ринолалією. 5. Описати методику обстеження дітей з алалією. 6. Описати методику обстеження дітей із заїканням. 7. Описати методику обстеження дітей з інтелектуальною патологією. 8. Описати методику обстеження дітей з вадами слуху. 	4 год.
2	<p>Тема 2. Концептуальні основи психолого-педагогічного дослідження в логопедії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть основні уявлення про фізіологічні особливості психіки. 2. Розкрийте поняття “структура дефекту”. 3. Наведіть приклади первинних та вторинних симптомів у структурі мовного дефекту. 4. Визначте роль концепції внутрішньої картини дефекту в логопсихології. 5. Дайте характеристику педагогічної моделі діагностики. 	4 год.
3	<p>Тема 3. Диференціація розладів мовленнєвого розвитку дітей</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрийте різницю у діагностиці дітей раннього віку із затримкою психічного та затримкою мовленнєвого розвитку. 2. Проведіть диференціацію вад мовленнєвого розвитку та 	4 год.

	<p>приглуховатості.</p> <p>3. Розкрийте методи та прийоми діагностики при інтелектуальних розладах та покажіть їх специфіку на відміну від діагностики мовленнєвих вад.</p> <p>4. Покажіть типові відмінності дітей з аутизмом на відміну від дітей з алалією, що дозволяють провести диференціацію цих вад.</p> <p>5. Розкрийте суть поняття нормального розвитку.</p> <p>6. Розкрийте принципи побудови класифікації дизонтогенезу.</p> <p>7. Чим відрізняється асинхронний розвиток від дисгармонійного.</p> <p>8. Дайте характеристику спотвореного та ураженого розвитку мови.</p>	
4	<p>Тема 4. Особливості обстеження та діагностики мови дошкільників різного віку</p> <p>1. Чим повинен керуватися логопед при виборі методів обстеження?</p> <p>2. Чи можуть вплинути на результати діагностики неправильно дотримані умови обстеження?</p> <p>3. Яким чином потрібно підбирати матеріал для обстеження дітей молодшого дошкільного віку?</p> <p>4. Яким чином потрібно підбирати матеріал для обстеження дітей середнього дошкільного віку?</p> <p>5. Яким чином потрібно підбирати матеріал для обстеження дітей старшого дошкільного віку?</p>	4 год.
5	<p>Тема 5. Методика діагностики та відбору дітей-логопатів у спеціальні заклади. Види обстежень</p> <p>1. Назвіть сфери застосування методу спостереження.</p> <p>2. У чому полягає суть методів аналізу?</p> <p>3. Як може бути використаний контент-аналіз у роботі логопеда?</p>	6 год.

	<p>4. Які анкети можуть бути застосовані в логопедії?</p> <p>5. Наведіть приклади соціометрії в логопедії.</p> <p>6. У чому полягав вимога з організації проведення обстеження?</p> <p>7. Розкрийте послідовність процедури логопедичного обстеження.</p>	
6	<p>Тема 6. Організація досліджень та відбору дітей-логопатів у спеціальні дошкільні навчальні заклади</p> <p>1. Назвіть вимоги, що пред'являються до розробки тестів.</p> <p>2. Сформулюйте вимоги до логопедів, що проводять відбір дітей у спеціальні дошкільні заклади.</p> <p>3. Назвіть типові помилки порушення процедури діагностики.</p> <p>4. Які основні етичні принципи процедури діагностики.</p> <p>5. Засоби графічного представлення експериментальних даних.</p> <p>6. Засіб табличного представлення експериментальних даних.</p>	6 год.
	Разом	28 год.

6. Індивідуальні завдання

1. Підібрати лексичний та наочний матеріал для діагностики мовленнєвих розладів:

- дислалії;
- дизартрії;
- ринолалії;
- алалії;
- афазії;
- заїкання.

2. Розробити програму діагностики мовленнєвих розладів у дітей з важкими мовними вадами:

- важких форм дизартрії;
- важких форм ринолалії;

моторної алалії;
сенсорної алалії;
моторної афазії;
сенсорної афазії;
заїкання.

3. Розробити програму діагностики мовленнєвих розладів у дітей з вадами інтелекту.

4. Розробити програму діагностики мовленнєвих розладів у дітей з вадами слуху.

8. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

Іспит з курсу проводиться згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу» (п.ІV.8.).

Питання до іспиту «ДІАГНОСТИКА ТА ВІДБІР ДІТЕЙ –ЛОГОПАТИВ У СПЕЦІАЛЬНІ ЗАКЛАДИ (ГРУПИ)»

1. Дайте характеристику мови як вищої психічної функції.
2. Охарактеризуйте мову з позиції психолінгвістики.
3. Розкрийте класифікацію мовленнєвих розладів.
4. Охарактеризуйте основні види мовленнєвих розладів.
5. Охарактеризуйте дизонтогенез дітей з мовленнєвими розладами.
6. Покажіть диференціацію розладів мовленнєвого розвитку.
7. Охарактеризуйте нейропсихологічну модель.
8. Охарактеризуйте психотерапевтичну модель.
9. Охарактеризуйте педагогічну модель діагностики.
10. Розкажіть про види обстеження. розкрийте процедуру обстеження.
11. Покажіть особливості діагностики дітей раннього дошкільного віку.
12. Покажіть особливості діагностики дітей старшого дошкільного віку.
13. Опишіть інтерпретацію даних.
14. Розкрийте етапи логопедичного обстеження.
15. Розкрийте різницю у діагностиці дітей раннього віку із затримкою психічного та затримкою мовленнєвого розвитку.
16. Проведіть диференціацію вад мовленнєвого розвитку та приглухуватості.
17. Розкрийте методи та прийоми діагностики при інтелектуальних розладах та покажіть їх специфіку на відміну від діагностики мовленнєвих вад.
18. Розкрийте суть поняття нормального розвитку.
19. Чим відрізняється асинхронний розвиток від дисгармонійного.
20. Дайте характеристику спотвореного та ураженого розвитку мови.

21. Назвіть причини затримки мовленнєвого розвитку.
22. Назвіть основні уявлення про фізіологічні особливості психіки.
23. Розкрийте поняття “структура дефекту”.
24. Наведіть приклади первинних та вторинних симптомів у структурі мовного дефекту.
25. Визначте роль концепції внутрішньої картини дефекту в логопсихології.
26. Дайте характеристику педагогічної моделі діагностики.
27. В чому полягає вимога з організації проведення обстеження?
28. Розкрийте послідовність процедури логопедичного обстеження.
29. Чим повинен керуватися логопед при виборі методів обстеження?
30. Чи можуть вплинути на результати діагностики неправильно дотримані умови обстеження?

9. Методи навчання: практичні заняття, бесіда (репродуктивна, проблемно-пошукова), метод ілюстрацій (використання, таблиць, малюнків тощо), метод демонстрацій (використання наочних засобів навчання), практичні методи (розв’язування педагогічних задач, виконання практичних завдань, захист проектів, підготовка рефератів), навчальні дискусії, ділові та рольові ігри, заохочення, методи контролю (усний, письмовий, тестовий).

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування (фронтальне, індивідуальне), письмовий контроль (експрес-контроль, письмові роботи, контрольні роботи), графічна перевірка (складання схем), практичний контроль (розв’язування педагогічних задач, виконання практичних завдань), тестовий контроль (поточний, модульний), ділові та рольові ігри.

11. Розподіл балів, які отримують студенти оцінювання

Поточний контроль (маx = 40 балів)						Модульний контроль (маx = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	4	30	30
6	3	6	6	6	9			

Модуль 1

1. **Змістовий модуль 1.** Класифікація мовленнєвих вад та організація і зміст діагностичної діяльності логопеда

2. **Змістовий модуль 2.** Організація відбору дітей у спеціальні дошкільні заклади для дітей з вадами мовлення

Теми 1, 3, 4, 5- 6балів (по 3 бали за кожне заняття);

Теми 2 - 3бал (за практичне заняття):

Тема 6 – 9балів (по 3бали за кожне заняття)

3бал – на практичному занятті: 1,5 – виступ на занятті, 1,5 – участь в обговоренні;

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (навчальний проект) – 4 балів.

Враховується:

- оформлення дослідження (титульна сторінка, план, висновки, списку використаних джерел);
- відповідність змісту темі індивідуально-дослідницького завдання;
- повнота відображення змісту проблеми;
- обсяг опрацьованих інформаційних джерел;
- розробка та захист матеріалів презентації;
- практично-методична цінність виконаної роботи;
- чіткість категоріального апарату;
- наявність власної позиції автора щодо досліджуваної проблеми.

Модуль 2

Модульні контрольні роботи (форма проведення: тестування)–60 балів. Загальна кількість балів визначається підсумовуванням балів, які були отримані студентом на основі виконання контрольних завдань з кожного змістового модуля.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 - 81	C	
67 -74	D	Задовільно
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незадовільно

12. Методичне забезпечення

1. Луцик І. Г. Застосування інтерактивних технологій у процесі навчання за кредитно-модульною системою : методичні рекомендації / Ірина Геннадіївна Луцик – Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2009. – 98 с.
2. Радченко М.А. Теоретичні основи педагогіки: Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Педагогіка» для студентів заочної форми організації навчання / М.А.Радченко. – Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2010. – 208 с.
3. Томашевська І.П. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульного навчання / І.П. Томашевська. – Луцьк: Коллаж, 2010. – 45 с.

13. Список джерел

1. Анастаси А. Психологическое тестирование. / А. Анастаси, С. Урбина - Т. І, П.М.: Педагогика, 1982. – 458с.
1. Архипова Е.Ф. Коррекционная работа с детьми с церебральным параличом / Е.Ф. Архипова – М.: Просвещение. – 1989. – 79 с.
2. Боскис Р. М. Дети с нарушениями слуха. / Р. М. Боскис М. – 1981. – 86 с.
3. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике. / Ф. Л. Бурлачук, С. М. Морозов - СПб.: Питер, 2000. 528 с.
4. Бурлачук Л. Ф. Словарь-справочник по психологической диагностике / Л. Ф. Бурлачук, С. М. Морозов [Отв. ред. С.Б. Крымский] - Киев: Наук, думка. 1989. – 568с.
5. Власова Т.А. Учителю о детях с отклонениями в развитии. / Т. А. Власова, М. С. Певзнар – М. - 1973.– 126 с.
6. Выготский Л. С. Мышление и речь. / Л. С. Выготский – М.: Лабиринт, 1996. – 414с.
7. Выготский Л. С. Основы дефектологии. / Л. С. Виготский - СПб.: Лань, 2003. 656с.
8. Гвоздев О. М. Вопросы изучения детской речи. / О. М. Гвоздев – М., АПН РСФСР, 1961.- 98с.
9. Глухов В. П. О формировании связной описательной речи у старших дошкольников с общин недоразвитием речи / В. П. Глухов // Дефектология . – 1990. - № 6. – С. 63 – 70.
10. Ефименкова Л. Н. Формирование речи у дошкольников. - / Л. Н. Ефименкова - М.: – Просвещение. – 1981. - 112 с.
11. Забрамная С.Д. Отбор умственно отсталых детей в спец. учреждения. / С. Д. Забрамная – М.: Просвещение. – 1977. – 96 с.
12. Задержка психического развития и пути ее преодоления. – М., 1976 // вып. 13. - 47 с.
13. Затримка психічного розвитку в дітей. [Під ред. Г. Д. Ілляшенко] – К. - 1996. – 96 с.
14. Зайцев М.М. Учителю о детях с отклонениями зрения. / М. М. Зайцев - М., 1973, – 63с.
15. Ілляшенко Г.Д. Аномальна дитина в школі. / Г. Д. Ілляшенко Н.М. Стадненко –К.: ІСДО, 1995. – 120 с.
16. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика. / К. Ингенкамп - М.: Педагогика, 1991. - 238с.
17. Ипполитова А.Г. Открытая ринолалия. / А. Г. Ипполитова –М.: Просвещение, 1983. – 95 с.
18. Каше Г. А. Подготовка к школе детей с не достатками речи. / Г.А. Каше – М.: Просвещение, 1985. – 102с.
19. Калягин В. А. Фонемные нарушения в письменной речи и способах анализа / В. А. Калягин // Письмо и чтение: трудности обучения и коррекция: Учеб. пособие [Под ред. О.Б. Иншаковой. М. О. Воронеж]: Моск. психол.-социальный ин-т; НПО «МОДЭК», 2001. С. 67-78.
20. Коберник Г.Н. Введение в специальность дефектология. / Г. Н. Коберник, В. Н. Синев –

К.: Вища школа. – 1984. – 144 с.

21. Коберник Г.Н. Основы дефектологии. / Г. Н. Коберник, В. Н. Синев – К.: Вища шк.. – 1994. – 124 с.
22. Коррекция речи у детей шестилетнего возраста в процессе обучения. К.: Рад. шк. 1984. – 89 с.
23. Лебединская К.С. Диагностика раннего детского аутизма. / К. С. Лебединская, О. С. Никольная – М.: Просвещение, 1991. – 96 с.
24. Логопедия [Под ред. Л. С. Волковой] –М.: Просвещение, 1989. – 528 с.
25. Логопедия [Под ред. Шеремет М. К.] – К. ЛОГОС 2010. – 438с.
26. Лурия А. Р. Мышление и речь. / А. Р. Лурия – М. Москов. Ун-т, 1975. – 348с.
27. Марченко І. С. Усвідомлення словесного складу мовлення дітьми старшого дошкільного віку із ЗНМ ІІІ рівня / І. С. Марченко, Н. В. Маслюк // Корекційна педагогіка. – 2009. - № 1. – С. 31 – 37.
28. Меграбян А. Психодиагностика невербального поведения. / А. Меграбян - СПб.:Речь, 2001. - 256с
29. Методика діагностики відхилень у розумовому розвитку молодших школярів та старших дошкільників [Під ред. Стадненко Н. М.] – К., – 1987. – 296 с.
30. Методы коррекции нарушений звуковой стороны речи у детей [Под ред. Ленской Р. Г.] - Киев. - 1969. – 82 с.
31. Принципы отбора детей во вспомогательные школы [Под ред. Г.М. Дульнева] – М., 1969. – 96 с.
32. Основы специальной психологии: Учеб. пособие для студ. сред,пед. учеб, завед. // Л.В. Кузнецова, Л.И. Переслени, Л.И. Солнцева и др.; [Под ред. Л.В. Кузнецовой] М.: Академия, 2002. - 480 с.
33. Психологическая диагностика [Ред. К.М. Гуревич, Е.М. Борисова. М. О. Воронеж]: Моск. психол.-соц. ин-т, МОДЕК, 1997. - 367 с.
34. Психология. Словарь [Под общ. ред. А.В. Петровского, М.Г. Ярошевского]. 2-е изд., испр и доп. М.: Политиздат, 1990. - 494 с.
35. Психолого-медико-педагогическая консультация [Под ред. Л.М.Шипицыной] СПб.. 1999. - 201 с.
36. Ребер А. Большой толковый психологический словарь. / А. Ребер Т. 1 (А-О)// Пер. с англ. М.: АСТ; Вече, 2001. - 592 с.
37. Савченко М. А. Виправлення вад звуковимови у дітей. / М. А. Савченко – К., 1987.
38. Самсонов Ф. А. Основы генетики в дефектологии. / Ф. А. Самсонова – М.,; «Просвещение» – 1980, – 111 с.
39. Селиверстов В. М. Педагогические истоки логопедии. / В. М. Селиверстов – Ю. Г. Гаубих - М., – 1984. – 77 с.
40. Селецкий А. И. Психопатология детского возраста. / А. И. Селецкий – К.: Вища школа, 1987. – 296 с.
41. Семаго М.М. Психолого-медико-педагогическое обследование ребенка: Комплект рабочих материалов / М. М. Семаго, Т. В. Ахутина, Н. Я. Семаго, Н. А. Светлова, М. И. Береславская [Под общ. ред. М. М. Семаго] - М.: АРКТИ, 1999. -136 с.
42. Сеченов И.М. Избранные произведения. / И. М. Сеченов - М.: Гос. уч.-пед. изд-воМин. проев. РСФСР, 1953. - 335 с.
43. Соботович Е.Ф. Нарушение речевого развития у детей и пути их коррекции. / Е.Ф. Соботович – К.: ИСДО, 1995. – 196с.

44. Талызина Н.Ф., Карпов Ю.В. Педагогическая психология: Психодиагностика интеллекта. М.: Изд-во МГУ, 1987. 63 с.
45. Трофименко Л. І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ. / Л. І. Трофименко. – К.: Актуальна освіта, 2007. – 119с.
46. Ульenkova У.В. Шестилетние дети с задержкой психического развития. / У. В. Ульenkova - М., 1990. – 183 с.
47. Филичева Т. Б. Логопедическая работа в специальном детском саду. / Т. Б. Филичева, Г. В. Чиркина – М.: Просвещение, 1987. – 279с.
48. Шошин П. Б. Метод экспертных оценок: Учеб. пособие. М.: Изд-во МГУ, 1987.79с.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

- 1.www.education.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України
- 2.www.nbuv.gov.ua - сайт бібліотеки ім. Вернадського.
- 3.www.- сайт Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки